

Posudek diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

Autor práce: Tereza Schleiderová

Název práce: Direkcionalita v simultánním tlumočení a kohezní vazby

Vedoucí práce: PhDr. Dominika Winterová

Autor posudku: PhDr. Dominika Winterová

Bodování: 0 = nedostačující, 1 = slabé, 2 = přijatelné, 3 = průměrné, 4 = dobré, 5 = výborné

Body

1. Originalita a přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

V obecné rovině bylo téma „retouru“ do anglického jazyka navrženo vedoucí práce, úkolem diplomantky bylo téma vhodným způsobem zúžit a zacílit na konkrétní aspekt tlumočení do cizího jazyka v porovnání s tlumočením do rodného jazyka. Autorka si zvolila kohezní prvky a úspěšnost jejich převodu u obou skupin tlumočnicků. Práce je tak drobným ale velmi zajímavým příspěvkem do desetiletí trvající diskuse o vhodnosti případně vůbec zvládnutelnosti simultánního tlumočení do cizího jazyka.

4

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu: použití literatury, kvalita zpracování, kritické zhodnocení literatury.

Diplomantka velmi svědomitě a důkladně prozkoumala dostupné teoretické zdroje, a to ve dvou rovinách: kapitola 2 je věnována historii a administrativně-organizační stránce simultánního tlumočení. Zde autorka pracovala převážně s internetovými zdroji nebo konzultovala s odborníky. Výsledkem je velmi dobře popsany systém tlumočení s využitím retouru v evropských institucích i na volném trhu. Upozorňuji pouze na mírné zmatení v názvech a fungování institucí v Evropě (Rada Evropy není institucí EU, Rada EU versus EP, tj. delegáti versus poslanci – str. 49) a na ne zcela srozumitelně parafrázované dělení podle Čenkové (str. 30 - Třebaže příjemci tlumočení jsou jiní, přijímají tlumočnické výstupy paralelně, nikoli v různých situacích, jak by se mohlo zdát.) V kapitole 3 pak nabízí přehled teoretické diskuse k fungování tlumočení do jazyka B a dosud prováděných výzkumů v této oblasti. Kapitola 5 se věnuje lingvistické problematice kohezních prvků. Literaturu je diplomantka schopna kriticky zhodnotit i s ohledem na její aktuálnost (leccos s měnící se potřebou i vývojem technologií zastarává), zasadit do kontextu a vzájemně propojit a porovnat, případně doplnit existující klasifikaci o vlastní kategorie (klasifikace kohezních prvků – str. 72).

5

3. Formulace záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz.

Cílem práce je zkoumat, zda má direkcionalita v tlumočení dopad na zachování kohezních prvků v cílovém textu. Autorka má přitom na paměti, že kohezní prvky jsou jen jedním z mnoha faktorů, které přispívají k úspěšnosti tlumočení a že pro zhodnocení celkové kvality tlumočnického výkonu je třeba přijmout komplexní, holistický pohled, což je nad rámec DP. Vzhledem k tomu, že autorka záměr práce důkladně konzultovala nejen s vedoucí, ale i s odborníky na tlumočnický výzkum (Timarová, Sýkorová), vykrystalizovala až po nějaké době velmi precizně formulovaná výzkumná otázka a konkrétní výzkumná otázka, které jsou zmíněny v úvodu práce a pak v kapitole 6, která je věnována samotné empirické studii. Autorka neváhala opustit rozpracovaný korpus (projev premiéra Topolánka v EP a jeho tlumočení do anglického jazyka), k němuž nebyla schopna získat srovnatelný materiál, a vytvořit jiný korpus, který srovnatelnost zaručoval.

5

4. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost pro zodpovězení výzkumných otázek.

Metoda práce byla nastavena velmi pečlivým způsobem při zohlednění reálných možností nalézt srovnatelné zdroje (projevy, tlumočnické výkony). Autorka vědomě nevolila cestu experimentu se studenty tlumočení, aby

mohla pracovat s profesionálními a přitom reálnými výkony. Výchozí projevy byly vybrány podle celé řady kritérií vylučovací metodou. Mezi tato kritéria dle mého názoru správně nebyl zařazen výskyt kohezních prvků a tato skutečnost mohla být zmíněna a diskutována. Metoda práce je jinak naprosto adekvátní pro zodpovězení výzkumné otázky, třebaže výsledek je jen velmi malou výsečí komplexní otázky kvality tlumočnického výkonu při tlumočení do jazyka A a jazyka B.

5

5. Zpracování výsledků a jejich interpretace.

Výsledky jsou zpracovány velmi pečlivě a přesně a správně se též poukazuje na jejich relativní výpovědní hodnotu vzhledem k menšímu korpusu a i na nutnost zasazení do širšího kontextu celkové úspěšnosti převodu. Na druhé straně procentně vyjádřený rozdíl úspěšnosti převodu mezi oběma skupinami (cca 6,5% ve prospěch tlumočení do B) nepovažuji za zanedbatelný. Je třeba zdůraznit, že to samo o sobě však neznamená nižší kvalitu.

5

6. Diskuze práce (o tom, jak výsledky zodpovídají výzkumné otázky).

Výsledky empirického výzkumu jsou použity k zodpovězení výzkumné otázky a podrobeny kritické diskusi ve světle srovnatelných studií na stejné téma (Doseová, Gumulová), tedy je neznačeno, v čem se její výsledky shodují a naopak liší. Autorka dále navrhuje další možnosti výzkumu v této oblasti

5

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Práce je psána v anglickém jazyce na vysoké jazykové a stylistické úrovni. Najdeme pouze občasné překlady či interference (cabin x booth, Slave x Slav, člen x poslanec), a to i v krátkém českém shrnutí (záměna jazyka A a B v jednom ze tří klíčových závěrů). Poněkud rušivé je používání většího počtu zkratk, zvláště ve shrnutí výsledků. Grafická úprava i citační norma jsou dodrženy.

4

Pro vedoucího práce:

Hodnocení spolupráce diplomanta s vedoucím práce:

Spolupráce s autorkou byla nadstandardní, konzultovala nejen s vedoucí (osobně i korespondenčně), ale i s odborníky na tlumočnický výzkum tak, aby práce netrpěla nějakým zásadním nedostatkem, což se také naplnilo. Výhrady jsou pouze drobné.

5

Prohlášení vedoucího kvalifikační práce o kontrole plagiátorství:

Na základě kontroly vysokoškolských kvalifikačních prací systémem Theses.cz ani jiným způsobem nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala odůvodněné podezření z porušování autorských práv.

Prohlášení vydává: PhDr. Dominika Winterová, vedoucí práce

Celkové hodnocení práce.

Práce je po všech stránkách na vynikající úrovni a je zajímavým příspěvkem k diskusi o tlumočení do mateřského versus cizího jazyka.

Poznámka: Celkové hodnocení ani návrh klasifikace **NELZE vypočítat jako prostý průměr** bodů za jednotlivé hodnotící kategorie.

5

Další poznámky autora posudku:

-

Doplňující otázky k obhajobě:

Kdybyste měla začít pracovat na DP znovu, postupovala byste v některém ohledu zásadně jinak?

Závěrečné hodnocení

Práci k obhajobě doporučuji ~~nedoporučuji~~

Návrh klasifikace: A

Datum:

Podpis:

3